

iNFOBULLETiN

NADAČNÍHO FONDU
OBĚTEM HOLOCAUSTU

4/2010

Milí čtenáři,

dovolu mi vám popřát u příležitosti nového občanského roku vše nejlepší, hodně zdraví a osobní spokojenosti do dalších dní.

Bulletin vám přináší aktuální informace o naší činnosti za poslední čtvrtletí roku 2010, výsledky výběrového řízení na podporu projektů v programech Péče, Připomínka, Obnova a Budoucnost na realizaci projektů v následujícím roce. Podíváte se s námi do Domova Sue Ryder, kam každoročně směřujeme část našich finančních prostředků, seznámíme vás s unikáním projek-

tem Terezínské iniciativy, dozvíte se v rozhovoru s Janem Kindermannem o novinkách v projektu Revitalizace a mnoho dalšího.

Naše kancelář do nového roku vstupuje s obměněným složením, po více než třech letech nás opouští finanční manažerka Kateřina Vintrová. Na její místo nastupuje její sestra Michaela Vintrová, novou pracovní sílu a energii nám přinesou Tereza Váňová a Kateřina Steinová.

Těším se na nový rok, těším se, že se v něm budeme nadále potkávat a spolupracovat.

Marta Malá, ředitelka

Přeživší šoa z Ostravy a Prahy poprvé v Izraeli, na Masadě

Z NAŠÍ ČINNOSTI

PRVNÍ NÁVŠTĚVA IZRAELE

Náš dárcе pan David Thoma pozval 11 přeživších na jejich první návštěvu Izraele. Doprovázely je dvě pečovatelky z ostravské agentury domácí péče Tikvah a byli ubytováni v centru Jeruzaléma. Během své cesty si prohlédli Staré město, památník Yad Vashem, podívali se na Masadu a k Mrtvému moři. NFOH pomáhal s organizací cesty.

VÝBOR INTERNATIONALES AUSCHWITZ KOMMITTEE (IAK)

Ve dnech 29.–31. 10. 2010 se uskutečnilo v Berlíně jednání výboru IAK. Do Berlína se sjelo celkem čtyřicet zástupců z dvanácti zemí. Výbor byl pozván k audienci u prezidenta Spolkové republiky

Německo na samém začátku setkání. Výbor v čele s prezidentem IAK panem Noahem Flugem diskutoval o činnosti a aktivitách IAK, zástupkyně ředitele Státního muzea Auschwitz podala zprávu o připravované obnově expozic, následně jednotliví účastníci přednesli zprávy o činnosti svých organizací, za Českou republiku promluvil Asaf Auerbach (Český osvětimský výbor), Jiří Čištecký (European Shoah Legacy Institut) a Marta Malá (NFOH).

SVĚTOVÝ DEN ŽIDOVSKÉHO STUDIA

Lauderovy školy se ve spolupráci s NFOH připojily ke Světovému dni židovského studia, dne 7. listopadu 2010 uspořádaly celodenní studium pro dospělé i děti. Přednášeli vrchní zemský rabín Karol Efram Sidon, rabín Monachem HaKohen a rabín Dushinsky, pro děti byl připraven program, který zajistilo o. s. Chinuch ve spolupráci se školou Gan Jehuda. Celkem se zúčastnilo na 40 dospělých a 30 dětí.

GRANTY NA ROK 2011

Ve čtvrtek 18. listopadu 2010 správní rada NFOH rozdělila 15 milionů Kč na granty pro příští rok, v tomto bulletinu naleznete seznam všech podpořených projektů.

BENEFIČNÍ KONCERT

V úterý 23. listopadu se v pražském klubu Roxy konal náš každoroční benefiční koncert, opět pořádaný ve spolupráci se Sdružením pro úštětkou synagogy a hřbitov.

Letošní benefice byla již pátou v řadě a i tentokrát zůstala v charakteru koncertu věrná dobré tradici přátelského setkání s dobrou hudbou, bujarým tancem a příjemným pohoštěním. Večerem provázela Ester Janečková. Ta na pódium Roxy uvedla nejprve Dominiku a Jiřího Hoškovy a jejich Židovskou píseň pro violoncello a klavír Joachima Stutschewského a několik židovských melodií pro dvě violoncella v úpravě mužské

části vystupujícího dua. V další části večera vystoupil Pressburger Klezmer Band se svým nezměnitelným podáním tradičních židovských písní a Iby & Chipsy Empire se směsí romské hudby.

Návštěvníci koncertu vedle poslechu a tance využili také možnosti ochutnávky dobré kávy, netradičních obložených domácích chlebů nebo lahodného košer vína ze spřátelených společností Mamacoffee, Polévkárna a České vinařství Chrámce. Ti, na které se usmála štěstěna, odcházeli s výhrami z tomboly v podobě skvělé domácí pálenky, balíčku košer potravin, fairtradové kávy, CD vystupujících kapel nebo DVD Zapomenuté transporty.

Během večera vystoupili ředitelka Marta Malá a předseda správní rady Michal Borges, kteří krátce představili účel koncertu a poslání NFOH. Marta Malá poděkovala všem účastníkům koncertu a partnerům fondu a připomněla, že výtěžek koncertu bude tradičně věnován na realizaci programů Připomínka, Budoucnost, Péče a Ob-

Z OBSAHU BULLETINU

Z naší činnosti

2

Výsledky výběrového řízení v jednotlivých programech NFOH

4

Program PÉČE: Podpora NFOH v Domově Sue Ryder

9

Program PŘIPOMÍNKA: Studijní návštěvy škol v Památníku Terezín

10

Program OBNOVA: Židovská komunita v Mladé Boleslavi

11

Program BUDOUCNOST: Hodiny Tal Amu v Lauderových školách

12

Revitalizace židovských památek v ČR

14

Nabídka publikací

16

nova, které NFOH spravuje. Michal Borges zdůraznil, že velkou odpovědností dnešních členů židovských obcí a partnerů fondu je směřovat své síly k tomu, aby organizace, jakou je NFOH, nebylo v budoucnu ve společnosti třeba.

Během letošního koncertu se podařilo vybrat celkem 38 368 Kč. Děkujeme všem partnerům a dárcům: Sdružení pro úštěckou synagogu a hřbitov, firmám Conseq a AST Kosher food, Izraelskému velvyslanectví, Rádiu 1, FŽO, všem účastníkům večera a dárcům za podporu činnosti programů NFOH.

27. LEDNA 2011

Společně s Federací židovských obcí připravujeme tradiční slavnostní setkání desítek přeživších holocaustu se zástupci státní správy. Záštitu převzali předsedkyně Poslanecké sněmovny Miroslava Němcová a 1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka.

PÉČE

PROGRAM PODPORY PROJEKTŮ SOCIÁLNĚ ZDRAVOTNÍ PÉČE SE ZVLÁŠTNÍM ZŘEATELEM K POTŘEBÁM TĚCH, KTERÍ PŘEŽILI HOLOCAUST

PŘIPOMÍNKA

PROGRAM PODPORY PROJEKTŮ SLOUŽÍCÍCH K DŮSTOJNĚ PŘIPOMÍNCE OBĚTÍ HOLOCAUSTU A VZDĚLÁVÁNÍ O HOLOCAUSTU

BUDOUCNOST

PROGRAM PODPORY VZDĚLÁVACÍCH AKTIVIT V OBLASTI JUDAISMU A ROZVOJ ŽIDOVSKÝCH KOMUNIT

OBNOVA

PROGRAM PODPORY PROJEKTŮ REKONSTRUKCE, OBNOVY A ZACHOVÁNÍ ŽIDOVSKÝCH PAMÁTEK

VÝSLEDKY VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ

Rok 2010 byl v mnohém pro nadační fond jubilejní. Nejen, že jsme oslavili již 10 let od vzniku fondu, již pět let připravujeme podzimní benefiční koncerty, ale také jsme po desáté udělovali nadační příspěvky. Tentokrát přišlo celkem 108 žádostí s požadavkem přes 24 milionů korun, což bylo doposud nejvíce žádostí v naší historii.

Koncem října a začátkem listopadu zasedaly grantové komise jednotlivých programů. Jejich návrhy nakonec přehodnotila a schválila správní

rada NFOH. V programu Péče jsme pokračovali v dlouhodobém trendu a rozdělili jsme 6 milionů korun. V programu Připomínka jsme mezi 28 projektů rozdělili 502 tisíc a v programu Budoucnost jsme celkem 748 tisíce podpořili 29 projektů. V programu Obnova jsme letos přispěli celkem 20 žádostem ve výši 7,75 milionu korun.

Všem úspěšným žadatelům přejeme úspěšnou realizaci projektů!

■ af

Organizace	Název projektu	Nadační příspěvek
------------	----------------	-------------------

PROGRAM PÉČE

Betanie – křesťanská pomoc	BETÁNIE – rezidenční péče	500 000 Kč
Domov Sue Ryder	Domov Sue Ryder – rezidenční péče o osoby, které přežily holocaust	220 000 Kč
Oblastní charita Hr. Králové	ÚCTYHODNÉ STÁŘÍ – Charitní pečovatelská služba Oblastní charity Hradec Králové	80 000 Kč
Rafael Institut	Podpora terapeutického centra	150 000 Kč
Židovská obec Brno	Důstojné stáří pro přeživší holocaust – Agentura domácí péče JAS	850 000 Kč
Židovská obec Děčín	Poskytování sociálního poradenství a aktivizačních služeb seniorům a zdravotně postiženým se zvláštním zřetelem pro přeživší holocaustu	200 000 Kč
Židovská obec Karlovy Vary	Poskytování sociální péče členům ŽO se zvláštním zřetelem k osobám přeživších holocaust	150 000 Kč
Židovská obec Liberec	Terénní sociální péče o potřebné klienty Židovské obce Liberec 2011	174 400 Kč

Židovská obec Olomouc	Projekt sociálního střediska pro členy ŽO Olomouc, kteří přežili holocaust a druhou generaci IV.	200 000 Kč
Židovská obec Plzeň	Sociální poradenství	77 400 Kč
Židovská obec Teplice	Odborné sociální poradenství pro seniory, se zvláštním zřetelem k potřebám přeživších obětí holocaustu	200 000 Kč
Židovská obec v Ostravě, středisko Agentura domácí péče „Tikvah“	ADP „TIKVAH“ – pečovatelská služba pro seniory, se zvláštním zřetelem k potřebám přeživších holocaust	750 000 Kč
Židovská obec v Praze	Sociálně aktivizační služby a pečovatelská služba pro seniory a osoby se zdravotním postižením	468 200 Kč
Židovská obec v Praze, Domov sociální péče Hagibor	Domov sociální péče Hagibor	1 100 000 Kč
Židovská obec v Praze, Komplexní domácí péče Ezra	Komplexní domácí péče EZRA – sociální a zdravotní péče o seniory se zvláštním zřetelem k potřebám těch, kteří přežili holocaust	800 000 Kč
Živá paměť	Specifické poradenství ohledně získání důchodu za práci v nacistických ghettech v období 2. světové války poskytované v rámci odborného sociálního poradenství o.p.s. Živá paměť	80 000 Kč

PROGRAM PŘIPOMÍNKA

Boni Pueri – základní umělecká škola, Hradec Králové	Hudbou proti násilí aneb Zpívejte s námi Brundibára	10 000 Kč
Diagnostický ústav, dětský domov se školou, dětský domov, středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna Dobřichovice	Informačně poznávací program k připomínce holocaustu pro děti z dětského domova	15 000 Kč
Divadlo Continuo	Představení Oběť pro školy	10 000 Kč
Divadlo Feste	Čestně pre ladž	20 000 Kč
Lauderova mateřská škola, základní škola a gymnázium při Židovské obci v Praze	Historie budovy Lauderových škol – publikace o historii budovy	15 000 Kč
M77 – obč. sdružení pro digitální tvorbu a další vzdělávání	Interaktivní památník	10 000 Kč
Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém	Světlo paměti	10 000 Kč
Nadace pozemního vojska AČR	Rozšíření a multimedializace expozice Holocaustu a II. odboje na rokycansku	10 000 Kč
Nakladatelství Triáda	Josef Serinek / Jan Tesař: Česká cikánská rapsodie	20 000 Kč
Národní institut pro další vzdělávání	Mezinárodní Braniborsko-český seminář	15 000 Kč

Občanské sdružení Synagoga Kosova Hora	Výroba a instalace expozice	15 000 Kč
Památník Terezín	„Za pomníčky“	20 000 Kč
Prostor pro paměť	Židovskou čtvrtí	10 000 Kč
Respekt a tolerance	Deník Otty Wolfa a osudy jeho rodiny – Vzpomínky na židovské rodiny z Loštic a okolí (DVD prezentace a pamětní deska)	25 000 Kč
Romano džaniben	Dějiny Romů ve výuce – 2011	20 000 Kč
Sdružení osvobozených politických vězňů a pozůstalých	Putovní výstava „Místa utrpení, smrti a hrdinství“	35 000 Kč
Sdružení pro úštěckou synagogu a hřbitov	Kulturní program v synagoze v Úštěku v roce 2011	20 000 Kč
Sdružení Serpens	Hledáme strašidlo	15 000 Kč
Sdružení židovských vojáků a odbojářů v Praze	Výstava Židé v boji a odboji	10 000 Kč
Stolpersteine CZ	Stolpersteine / Kameny zmizelých 2011	40 000 Kč
Terezínská iniciativa	Vzdělávací zájezdy českých škol do Památníku Terezín	50 000 Kč
Tři brány, komunitní nadace pro vědění, umění a civilizaci	... s láskou 2011	15 000 Kč
Výbor pro odškodnění romského holocaustu	Pietní akt na místě bývalého romského KT Lety u Písku dne 13. 5. 2011	15 000 Kč
ZŠ a MŠ Polnička, okres Žďár nad Sázavou	Svědomy lidstva	7 100 Kč
Židovská obec Liberec	Doplnění jazykových mutací textů k informačnímu softwaru v Památníku obětem šoa v Liberci	9 900 Kč
Židovská obec Olomouc	Digitální databáze obyvatel židovského původu, žijících ve městě Olomouc před druhou světovou válkou	20 000 Kč
Židovská obec v Ostravě	Tradice, zvyky a holocaust	15 000 Kč
Židovské muzeum v Praze	Židovská paměť ve dvacátém století	25 000 Kč

PROGRAM BUDOUCNOST

Bejt Simcha	MASKIL – tradice a současnost	20 000 Kč
Divadlo hudby Olomouc	Dny židovské kultury Olomouc 2011 „Významné židovské osobnosti regionu“	20 000 Kč
Chevra Kadiša ČR	Obnovení činnosti Chevra Kadiša ČR	20 000 Kč
In Iustitia	Násilí z nenávislosti: legislativní mezery a praktická doporučení	50 000 Kč
Institut Terezínské iniciativy	Antisemitismus jako součást české kulturní a politické tradice – 2. etapa: Vyhodnocování a prevence projevů antisemitismu	200 000 Kč

Krajská knihovna Karlovy Vary	Poznání jako nejlepší prevence proti projevům antisemitismu a s tím souvisejícího vandalismu aneb Historie a současnost židovské komunity nejen v Čechách	25 000 Kč
Lauderova mateřská škola, základní škola a gymnázium při Židovské obci v Praze	Na počátku byl příběh...	15 000 Kč
Městské kulturní středisko Třebíč	Třebíčský židovský festival	25 000 Kč
Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém (ICEJ)	Staronová šance – veřejná shromáždění proti antisemitismu	20 000 Kč
Milon	Hebrejsko-český a česko-hebrejský slovník – „zpracování 10.000 hesel v průběhu roku 2011“	30 000 Kč
Muzeum Kroměřížska	Vydání sborníku příspěvků ze XVII. ročníku konference Židé a Morava	15 000 Kč
Občanské sdružení Baševi	Jičínský šoulet	10 000 Kč
Občanské sdružení Chinuch	Sváteční dílny	10 000 Kč
Regionální muzeum v Mikulově	Hieronymus Lorm (1821-1902)	25 000 Kč
SEFER, nakladatelství FŽO v ČR	Rabín Dr. Gustav Sicher – biografie	20 000 Kč
Sion – Nová generace	Dny pro Izrael	20 000 Kč
Společnost křesťanů a židů	Revue Společnosti křesťanů a Židů	15 000 Kč
Společnost pro dějiny židů v ČR	„Bohemia, Moravia et Silesia Judaica“ – Instalace dat (pramenů) z okresních archivů Uherské Hradiště, Zlín a Žďár nad Sázavou	15 000 Kč
Spolek akademiků Židů	Výzvy židovské současnosti – přednáškový cyklus SAŽ	8 000 Kč
Ulpan Teplice	Limud Ulpan Teplice	20 000 Kč
Unijazz, sdružení pro podporu kulturních aktivit	Boskovice 2011 – festival pro židovskou čtvrť	20 000 Kč
Židovská občanská společnost Magen	Židovské listy	10 000 Kč
Židovská obec Děčín	Židovská obec Děčín – zdroj informací o judaismu	15 000 Kč
Židovská obec Olomouc	Stavba permanentní suky a zakoupení posezení	30 000 Kč
Židovská obec Plzeň	Šana: 5771/5772	15 000 Kč
Židovská obec Teplice	Společenský klub ŽO Teplice 2011 „Místo setkávání“	15 000 Kč
Židovská obec v Ostravě	Judaismus od A – Z pokračování pro rok 2011	20 000 Kč
Židovská obec v Praze, Středisko sociálních služeb	Vícegenerační komunitní centrum	15 000 Kč
Židovské muzeum v Praze	Nedělní dílny	25 000 Kč

PROGRAM OBNOVA

Federace židovských obcí v ČR	Dlouhodobý projekt postupné rekonstrukce, obnovy a zachování movitých a nemovitých židovských památek na území ČR, které jsou v majetku FŽO	5 597 500 Kč
Městské muzeum a kulturní centrum ve Volyni	A zazáří vám slunce spravedlnosti... Restaurování vitrážového okna z volyňské synagogy	12 250 Kč
Náboženská obec Církve československé husitské v Peruci	Rekonstrukce židovského hřbitova Hřivčice 1. etapa	100 000 Kč
Respekt a tolerance	Synagoga Loštice – stavební úpravy – etapa IV a.	200 000 Kč
Sdružení pro úštěckou synagogu a hřbitov	Revitalizace židovského hřbitova v Úštěku	150 000 Kč
Židovská obec Brno	Údržba zeleně na židovských hřbitovech a stavba poškozených náhrobků	100 000 Kč
Židovská obec Brno	Oprava náhrobků židovského hřbitova v Boskovicích – 5. etapa	150 000 Kč
Židovská obec Brno	Obnova areálu židovského hřbitova v Ivančicích (dřevěné výplňové prvky obřadní síně)	150 000 Kč
Židovská obec Děčín	Oprava židovského hřbitova v České Lípě – 2. etapa: odstranění havarijního stavu obvodové zdi	20 000 Kč
Židovská obec Děčín	Úprava vnitřních prostor synagogy – 2. etapa, odstranění havarijního stavu elektrorozvodů	100 000 Kč
Židovská obec Karlovy Vary	Oprava pomníků na historicky cenné památce – židovském hřbitově v Karlových Varech	100 000 Kč
Židovská obec Liberec	Oprava hřbitovní zdi II.	100 000 Kč
Židovská obec Plzeň	Židovská Plzeň 2015 – etapa: 2011	350 250 Kč
Židovská obec Teplice	Kulturní památka Židovský hřbitov Most-Souš (další etapa rekonstrukce kulturní památky)	50 000 Kč
Židovská obec Teplice	Židovský hřbitov Žatec – 3. etapa: Výměna oken a dveří Obřadní síně	150 000 Kč
Židovská obec v Ostravě	Rekonstrukce a oprava přístupových chodníků k hrobům	50 000 Kč
Židovská obec v Praze	Obnova obřadní síně na židovském hřbitově v Jindřichově Hradci	120 000 Kč
Židovská obec v Praze	Obnova obřadní síně na židovském hřbitově v Hradci Králové – Pouchově, obnova venkovních omítek na západní straně budovy	100 000 Kč
Židovská obec v Praze	Oprava části poškozené zdi židovského hřbitova v Hroubovicích	100 000 Kč
Židovské muzeum v Praze	Dílčí rekonstrukce a restaurování tumb Mordechaje Maisela, Efraima Šalomo Lunčice a tří vybraných náhrobků z opěrné zdi při Klausově synagoze	50 000 Kč

PODPORA NADAČNÍHO FONDU V DOMOVĚ SUE RYDER

NFOH podporuje Domov Sue Ryder, o. p. s., prostřednictvím nadačních příspěvků již deset let, včetně počáteční podpory při výstavbě centra pro klienty s Alzheimerovou chorobou. Program PÉČE pomáhá dlouhodobě několika klientkám žijícím v domově.

V současné době se jedná o tři ženy, které přežily holocaust nebo jiným způsobem trpěly kvůli židovskému původu. Těmto dámám se v Domově Sue Ryder dostává komplexní 24hodinové sociálně ošetrovatelské péče. Konkrétně to znamená, že se tým ošetrovatelů, sociálních a rehabilitačních pracovníků, popřípadě dobrovolníků, stará o jejich individuální potřeby dle jejich celkového stavu. Dámy se díky pomoci druhých účastní mnohých společenských událostí a kulturních akcí v Domově, ale i výletů mimo něj. Zároveň za klientkami dochází dobrovolníci, kteří naplňují svou nenahraditelnou úlohu v rolích společníků, ale i neprofesionálních kosmetiček prostřednictvím velmi oblíbeného programu Péče o pleť. Domov Sue Ryder se snaží poskytovat klientkám tu nejlepší sociální péči po všech stránkách. Rodinu však žádné zařízení, byť sebelepší, nahradit nedokáže, a tak jsou velmi významnou podporou klientek návštěvy jejich rodin.

Životní cesty těchto dam nebyly kvůli jejich původu nikdy jednoduché a o to více potřebují pomoc nyní, kdy jim věk a zdravotní stav již několik let nedovoluje zůstat déle v jejich přirozeném prostředí vlastní domácnosti nebo s rodinami, které jim nemohou zajistit potřebnou péči. Díky pobytu v Domově Sue Ryder mají klientky zajištěnu maximální preventivní a rehabilitační péči která jim pomáhá udržet a rozvíjet jejich soběstačnost. Díky individuálnímu přístupu a spolupráci týmu zaměstnanců v Domově se daří navracet klientkám sebedůvěru a udržovat prostředí, ve kterém mohou důstojně prožít své stáří.

Podpora projektu „Domov Sue Ryder – rezidenční péče o osoby, které přežily Holocaust“ Nadačním fondem je významná z mnoha důvodů. Jednak představuje pro Domov významnou

pomoc při finančním zajišťování služeb o tři klientky, ale dále je neméně důležitým projevem důvěry ve vysokou úroveň poskytované péče. Především je i morální podporou snahy zaměstnanců Domova o udržení projektu i ve stále těžších podmínkách pro nestátní poskytovatele sociálních služeb, kteří pomáhají těm, kteří jejich pomoc nejvíce potřebují.

Pro InfoBulletin napsala
Michaela Tichá
Domov Sue Ryder

STUDIJNÍ NÁVŠTĚVY ŠKOL V PAMÁTNÍKU TEREZÍN

Již jedenáct let podporuje Terezínská iniciativa studijní zájezdy škol do Památníku Terezín. Myšlenka nalákat více žáků a studentů do Památníku Terezín se zrodila v roce 1998. Od té doby se počet škol, které Terezín navštíví, zvyšuje. Terezínská iniciativa hraje díky grantům Nadačního fondu obětem holocaustu, Ministerstva školství České republiky a Claims Conference žákům cestovně. Studenti tak mají možnost seznámit se s rolí Terezína během holocaustu. Program se zaměřuje na boj s rasistickými předsudky, boj proti xenofobii, ale i popírání holocaustu. Zájem škol je opravdu veliký, kapacita je mnohdy vyčerpaná na dva roky dopředu.

Program zajišťuje vzdělávací oddělení Památníku Terezín. Veškeré informace jsou dostupné na stránkách www.pamatnik-terezin.cz. Návštěvy studentů mohou být jedno- či vícedenní.

Skupiny studentů se zúčastní úvodní přednášky o židovství, o holocaustu a roli Terezína v holocaustu, s průvodcem navštíví Muzeum ghetta, další významná místa ghetta a Malou pevnost, dále je v programu také shlédnutí dokumentárního filmu. Součástí programu vícedenních seminářů jsou velmi cenná a pro mladé lidi zajímavá setkání a besedy s pamětníky, kteří vyprávějí své životní příběhy a zkušenosti nejen z Terezína. Nedílnou součástí pobytu jsou také workshopy na různá témata, např. „Současný anitsemismus a popírání holocaustu“ nebo „Efekt přihlížejícího“ a další. Studenti dle vytvořeného manuálu sami zpracovávají různá témata a okruhy týkající se historie terezínského ghetta. Nakonec představí své práce ve formě referátů či prezentací.

Je velmi důležité, aby zejména mladí lidé neopomíjeli minulost, protože oni jsou budoucnost.

Pomoci můžete i vy. Kontaktujte Terezínskou iniciativu:

Terezínská iniciativa
Maiselova 18, 100 00 Praha 1
Tel.: 222 310 681
E-mail: terezinskainiciativa@gmail.com

ČÁST BÁSNĚ TVOŘIVOST (O LEO HAASOVI)

Ukázka výsledné práce studentů z gymnázia v Chomutově z workshopu „Člověk není číslo“

Proč vlastně já, pane?
Z malíře stal se posel utrpení.
Zpod netěsných dveří vítr vane,
Co bylo mi drahé, již dávno není.

Já malířem býval
S nadáním po otci,
Lautrec s van Goghem
Byli mí průvodci.

Nastává konec
Třicátých let,
Šíří se zkáza,
Mění se svět.

Z Opavy Osvětím,
Proč chtějí se mstít?
Už nejsem člověkem,
Prý jsem jen Žid...

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA V MLADÉ BOLESLAVI

Židé se zde usazovali již od druhé poloviny 15. století, v 17.–19. století byla Mladá Boleslav střediskem vzdělanosti, sídlila zde dokonce ješiva. Koncem 19. století zde žilo více než 800 Židů, při sčítání lidu v roce 1930 je evidováno 264 osob. Po druhé světové válce byla obec nakrátko obnovena, později pouze synagogální sbor, který zanikl. Významnou komunitu nám dnes připomíná několik domů bývalého ghetta (synagoga však byla zbořena v roce 1962), rozlehlý hřbitov, založený roku 1584 s renesančními, barokními a klasicistními náhrobky, rekonstruovaná obřadní síň s expozicí o židovské komunitě na Mladoboleslavsku a márnice, ve které je expozice o pohřbívání. Hřbitov patří do správy Židovské obce v Praze, resp. Správy budov a nemovitostí Matana, a. s., hřbitov je možné navštívit individuálně, případně v doprovodu se správcem, který na požádání poskytne výklad. Tel. 737 773 023, správce pan Jirásko, hřbitov je otevřen od 8 do 15 hodin mimo soboty a další židovské svátky.

Více informací naleznete v publikaci Mgr. Blanky Rozkošné *Židé na Mladoboleslavsku* (1999).

■ mm

BOLESLAVSKÝ NÁHROBEK JAAKOVA BAŠEVIHO Z TREUENBURGU (1634)

Jaakov Baševi byl významným finančníkem a obchodníkem. Patřil mezi dvorní Židy a koncem 16. a v první třetině 17. století působil ve službách tří českých králů, Rudolfa II., Matyáše a Ferdinanda II., který jej povýšil do šlechtického stavu. Stal se představeným pražské židovské obce a v židovském městě si postavil honosný palác. Baševi byl prvním Židem na našem území, jenž obdržel šlechtický titul. V erbů měl černý štít diagonálně rozdělený stříbrným břevnem se třemi červenými a dvěma zlatými hvězdami po stranách. Erb se opakuje na náhrobcích členů jeho rodiny na starém židovském hřbitově v Praze, kde byla pohřbena jeho žena Hendl (1628) a synové Avraham (1639) a Šmuel (1666) i na hřbitově v Mladé Boleslavi, kde byl pohřben Jaakov Baševi sám (1634). Jaakovova činnost byla spojena s aktivitami Albrechta z Valdštejna. Jaakov zemřel ve stejném roce, kdy Albrechta zavraždili v Chebu.

Pro InfoBulletin
Iva Steinová

HODINY TAL AMU V LAUDEROVÝCH ŠKOLÁCH

V rámci programu Budoucnost podporuje NFOH mimo jiné projekty, které jsou realizovány v oblasti židovského vzdělávání a přispívají k dalšímu rozvoji židovských komunit. Jedním z dlouhodobých projektů, který získal důvěru fondu, je výukový program Tal am, podle kterého se již čtvrtým rokem učí děti 1. stupně Lauderových škol hebrejštinu a židovskou výchovu.

Lauderovy školy jsou jedinou židovskou základní školou a gymnáziem v České republice. Jejich snahou je poskytovat svým žákům a studentům nejen kvalitní obecné vzdělání, ale také intenzivní vzdělání židovské. Děti na prvním stupni se v „Lauderkách“ učí judaismu a hebrejštině zejména v hodinách takzvané židovské výchovy. Každý žák včetně prvňáčků má tento předmět ve svém rozvrhu hned čtyřikrát týdně. Učebnice, pracovní sešity, knížky s příběhy, nástěnné interaktivní plakáty a ostatní výukové materiály, se kterými při hodinách pracují, pocházejí z dílny

programu Tal Am – kanadsko-izraelského systému pro výuku hebrejštiny a židovské tradice v zemích diaspor.

Hodiny Tal Amu jsou kombinací výuky hebrejštiny, judaismu a židovské etiky. Tal Am je postavený na přesvědčení, že děti se nejnázne učí tehdy, pokud v procesu učení mohou použít všech pět smyslů a mohou se zapojit do široké škály různorodých her a cvičení. Proto žáci v hodinách nečtou jen z učebnic, ale učí se během hravých aktivit s barevnými kartičkami se slovíčky, modelují písmenka z formely nebo je sestavují z pří-

rodin, naučená slovíčka předvádějí pantomimou, čtou krátké příběhy ze života dětí z virtuální talamové třídy, vytvářejí si ve třídě vizuální a zvukové prostředí židovských svátků nebo sžívají scénky ze židovské historie.

Tal Am představuje dětem hebrejštinu formou, která respektuje různé učební styly – každé písmenko nebo slovíčko děti vidí v různých barvách, tvarech a v doprovodu obrázků. Pomocí vizuálních pomůcek se mohou učit i dotykem a díky písničkám a dalším nahrávkám vše naučené také několikrát během hodiny slyší. Příležitost naučit se vše nové dostávají tedy nejen děti talentované na jazyky, ale i děti průměrné nebo děti s různými poruchami učení.

Židovská tradice a etika není v hodinách prezentována jako soubor znalostí určených k memorování. O svém náboženství, historii a tradicích se děti učí z příběhů, které jsou upravené vždy tak, aby představovaly fenomény, které děti důvěrně znají ze svého světa. Tato vyprávění a divadelní hry ve spojení s vizuálními pomůckami přirozeným způsobem vytvářejí ve třídě židovskou atmosféru a formují židovskou identitu malých žáků.

V Lauderových školách v současnosti působí čtyři učitelky, jež prošly zahraničními kurzy a certifikací programu Tal Am. Do programu jsou zapojeny všechny děti prvního stupně a v tomto

školním roce se podle něj učí na šedesát školáků. Nejlepším důkazem o kvalitě programu Tal Am je fakt, že hodiny „židovky“ patří u dětí Lauderových škol k nejoblíbenějším předmětům. Program se každý rok setkává s kladným ohlasem u rodičů i představitelů židovské obce, kteří navštěvují školní dětská představení vycházející z hodin Tal Amu. Úspěšnost programu dokazuje i fakt, že jej v současné době používá na 420 židovských škol na všech pěti kontinentech a z jeho učebnic se denně učí kolem 29 tisíc malých školáků.

■ tv

PODPORUJTE S NÁMI!

Podporujeme péči o přeživší šoa, vzdělávací a vzpomínkové projekty o holocaustu, rekonstrukci židovských památek, vzdělání v judaismu a rozvoj židovských komunit v České republice.

Připojte se i Vy a pomozte zmírnit křivdy minulosti a podpořte společně s námi budoucnost!

UniCredit Bank, 502-2685554004/2700

BIC: BACX CZ PP, BAN: CZ7327000005022685554004

Stávajícím dárcům a sponzorům děkujeme!

REVITALIZACE ŽIDOVSKÝCH PAMÁTEK V ČR

Federace židovských obcí získala dotaci 281 milionů Kč na obnovu židovských památek a vznik regionálních center židovské kultury. Koordinátora projektu pana Jana Kindermanna jsme se zeptali na aktuální stav projektu.

Co se v projektu od podepsání rozhodnutí o přidělení dotace událo?

Za největší událost považují výběr generálního projektanta, který vzešel z otevřeného výběrového řízení podle zákona o zadávání veřejných zakázek. Vítězem této soutěže se stala společnost Atelier Soukup z Plzně ve sdružení s Plzeňským projektovým a architektonickým ateliérem, s. r. o. Musím říci, že od počátku je spolupráce s těmito architekty a projektanty velkým přínosem pro celý projekt a neocenitelnou výhodou jsou jejich dlouhodobé zkušenosti s rekonstrukcemi sakrálních staveb. V současné době je zpracována projektová dokumentace pro stavební povolení

a zpracovává se prováděcí projektová dokumentace.

Jak je projekt personálně zabezpečen?

Vlastní administraci projektu zajišťuje Realizační tým složený z koordinátora, ekonoma, administrátora, manažera programových částí a odborného a památkového dozoru. Zásadní dokumenty projektu schvaluje šestičlenný Řídící tým, který má status správní rady projektu. Na projektu se však smluvně podílí nebo bude podílet celá řada odborníků – projektant, technický dozor investora, zpracovatel scénáře expozic, dodavatel stavby, dodavatelé vybavení interiérů. Svým rozsahem

Nahoře synagoga v Boskovicích, na protější straně pohled do interiéru jičínské synagogy

se jedná o náročný projekt a tak za každou zajištěnou službou je nutno vidět celý tým odborníků.

Co vám přináší radost a co naopak starost?

Mám velkou radost z toho, že se podařilo získat tak významnou dotaci pro židovské památky. Na druhou stranu mám obavu, abychom stačili v tak krátkém termínu vše zrealizovat. Jedná o souběžnou rekonstrukci 15 objektů v deseti lokalitách, přičemž termín ukončení projektu je září 2013.

Která z obnovovaných památek vám je nejbližší a proč?

To je těžká otázka, protože každá z deseti lokalit zařazených do projektu má své kouzlo. Jednotlivé památky byly vybrány do projektu podle určitého klíče a není možné jednu památku upřednostňovat před jinou. Co se týká největší náročnosti rekonstrukce, tak tu zcela jistě představuje Horní synagoga v Mikulově. Zde je plánováno restaurátorsky obnovit aron ha-kodesh, výmalbu v interiéru synagogy a také vrátit dispozici zimní modlitebny do původního stavu před poslední rekonstrukcí na přelomu 70. a 80. let minulého století.

Kdy se můžeme těšit, že budeme smět navštívit památky?

Památky zařazené do projektu je možno navštěvovat průběžně, jen od poloviny roku 2011 budou po dva roky probíhat rekonstrukční práce. Po ukončení realizační fáze projektu by již měly být všechny objekty zařazené do projektu od října 2013 přístupné návštěvníkům.

Plánujete nějaké doprovodné akce v průběhu rekonstrukce objektů?

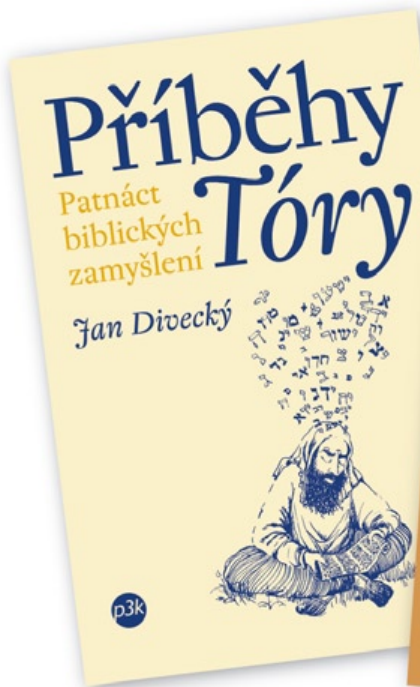
Po dokončení prováděcí projektové dokumentace plánuji v každé lokalitě krátkou prezentaci věnovanou rekonstrukci místní památky zařazené do projektu.

Kam se mohou naši čtenáři v případě zájmu o více informací obrátit?

Stručné informace o projektu jsou na stránkách www.10hvezd.cz a máme také profil na Facebooku. Samozřejmě je možno mne kontaktovat e-mailem, telefonem nebo si domluvit osobní schůzku. Kancelář projektu: Jáchymova 3, Praha 1, tel: 226 235 058, 736 614 841, e-mail: revitalizace@fzo.cz.

■ mm

Biblické příběhy

Volná trilogie tanachických příběhů vypráví biblické osudy židovského národa: od skromných počátků v časech praotců (*Příběhy Tóry*), dobytí Jeruzaléma králem Davidem (*Izrael soudců a králů*), až po dobu, kdy v Jeruzalémě stával první Chrám a v jeho stínu vládli králové Davidovy dynastie (*Králové Izraele*).

NAKLADATELSTVÍ **WWW.P3K.CZ**

InfoBulletin vydává Nadační fond obětem holocaustu jako informační periodikum určené partnerským organizacím a žadatelům o nadační příspěvek • Adresa kanceláře: Legerova 22/1854, 120 00 Praha 2 • Telefon: 224 261 615, 224 261 573, fax: 224 262 563 • E-mail: info@fondholocaust.cz • Internet: www.fondholocaust.cz • Bulletin zapsán do evidence periodického tisku Ministerstva kultury ČR pod evid. číslem MK ČR E 16905 • **Kontakty:** Marta Malá, ředitelka: mala@fondholocaust.cz 224 261 615 • Andrea Fictumová, koordinátorka programů Péče, Připomínka, Budoucnost: fictumova@fondholocaust.cz, 224 261 573 • Michaela Vintrová, finanční manažerka: vintrova@fondholocaust.cz, 224 261 573 • Tereza Váňová, odborná pracovnice: gafna@centrum.cz